

KOMENTÁRE HN

Luboslav Kačalka

©hn

komentátor HN

luboslav.kacalka@mafrasklovakia.sk

Účet za život

S mútok pozostaleho, najmä ak tragicky zahynie dieťa, je ťažké opísať, či dokonca vyčíslieť. Napriek tomu účet za neho príd. V prvom rade to budú pohrebné náklady. Pri smrti žiteľa rodiny sú dôležitou témou aj chýbajúce peniaze v rodinnom rozpočte. Podstatná časť prostriedkov bude vyplatená z PZP. Obrovská tragédia s 12 mŕtvymi a ďalšími zranenými tiež znovu otvorí tému, aké škody sa z neho majú hradiť.

Hoci sa už objavili indicie o preťaženi kamióna, kým sa nekončí vyšetrovanie, možné sú dve alternatívy. Ak padne vina na šoféra kamióna, škody sa budú hradiť z jeho PZP, ak nie, pôjdu na vrub PZP dopravcu. Pre oprávnených je istou výhodou, že obe zmluvy uzatvorila rovnaká poisťovňa - UNIQA. A čo je ešte dôležitejšie, sama chce proaktívne s poškodenými komunikovať a avizovala vyplatenie záloh. Na príklade tragédie autobusu pri Polomke vidíme, že vyšetrovanie môže trvať roky. Tiež treba doplniť, že regresné nároky voči poisťovateľovi môžu vzniknúť aj zdravotné poisťovne a Sociálna poisťovňa, aby si uplatnili náklady na liečenie či vyplatené nemocenské.

Najspornejšou položkou pri odškodňovaní bude nemajetková ujma, teda bolestné za smrť blízkeho. Zákon to zatiaľ nerieši, súdy však čoraz viac najmä po rozhodnutí Európskeho súdneho dvora priznávajú odškodnenie, no jeho výška sa líši. NBS navrhla základnú sumu 10-tisíc eur. Odborná debata sa nateraz drží v mediálnom úzadí, a to sa zrejme zmení. Pri stanovení výšky musí dôležitú úlohu zohrávať aj miera zavinenia. Či išlo o nešťastnú náhodu alebo arogantné porušenie predpisov. V druhom prípade by bolo čudné, ak by škodu znášala namiesto vinníka výlučne poisťovňa.

Mário Blaščák

©hn

komentátor HN

mario.blascak@mafrasklovakia.sk

Nebo nad Berlínom

Rast slovenskej ekonomiky sa v treťom štvrtroku spomalil na 1,3 percenta. Avizované sa stalo realitou a kým no podstate hospodárskeho útlmu vieme, jeho miera je prekvapivá až šokujúca.

Už druhokvartálový prepád rastu slovenského HDP na 2,2 percenta skrivil mnoho úsmevov na ministerstve financií. Priblizenie na úroveň dlhodobej anémie Talianska je výzvou, aby si plánovači vybrali ruky z vrecák a začali počítať odznova. Vlni vyzeral svet ako veselšie miesto a rozpočet bol postavený na očakávaní 4,5-percentného rastu. Rozsah celoročného spomalenia po silnejšom prvom polroku nebude až taký dramatický. Aj keď v zostupnej sérii 3,8-2,2-1,3 je numerickým reprezentantom posledného štvrtroka číslo začínajúce sa nulou, celoročný rast bude zrejme nad dvoma percentami. Temné mračná hospodárskej recesie nad Berlínom dnes tamojší štatistický úrad rozohnal. Pokles nemeckého HDP o 0,2 percenta v druhom štvrtroku vystriedal v treťom štvrtroku najmenší možný rast. Dekádny negativizmus predstihových ukazovateľov ako PMI a Ifo sa do ďalšieho štvrtroku nepretavili a technická recesia preto ostala v rovine úvah. Aj keď súčasný vývoj Nemecka ide čiastočne na vrub štatistike, keď minulý rok zaznamenali Nemci v treťom štvrtroku pokles. Zlepšenie kondície Nemecka je pre náš priemysel požehnaním. Keď totiž ochorie Berlín, nakaží sa aj Bratislava.

V porovnaní s Berlínom sa na masívnu podporu zo strany spotreby domácností u nás spoliehať nemôžeme, ale na lepšie časy u nás svitá primárne pre vyhládky nášho aj nemeckého exportu. Mier a stabilita sú s globálnym rastom lepší kamaráti ako obchodná vojna. Zakopanie vojnovéj sekery prospeje všetkým.

DNES PÍŠE

Zaslúžia si naši futbaloví sokoli EURO?

Denis Schvarcz

Športový komentátor portálu TakUčítate

Slovenský národný futbalový tím má pred sebou posledné dve kvalifikačné stretnutia v rámci súťaže o postup na záverečný turnaj EURO 2020. V sobotu večer sa Chorvátsku postaví vice-majstrom sveta a na budúci týždeň v Trnave musí poraziť outsidera z Azerbajdžanu. Postup visí zdanlivo vysoko, v zamotanej kvalifikačnej skupine s Walesom a Maďarskom nie sú futbalové karty namiešané vôbec priaznivo.

Záverečný turnaj počas leta 2020 bude veľkým experimentom. Na

miesto jednej krajiny budú zápasy na štadiónoch v 12 krajinách. Po prvýkrát nemá nikto účasť istú, všetci účastníci si ju musia vybojovať. Spomedzi 55 členských krajín UEFA postúpi až 24, z našej skupiny majú stále šancu štyria. Napriek tomu by sa dalo poznamenať, že čochvíľa bude náročnejšie sa na EURO dostať ako sa naň prebiť. Pred finále kvalifikácie je však na základe doterajších výsledkov a výkonov otázne, či si súčasný výber najlepších Slovákov postúpiť zaslúži.

Tréner Pavel Hapal nemá závideniahodnú situáciu. Pomaly odchádzajúcu generáciu účastníkov MS 2010 a turnaja EURO 2016 musí nahradiť mladými hráčmi. Viacerí z nich však individuálne kvality predchodcov zatiaľ nedosahujú.

Poľský zázrak PiS riadia katolícki neokomunisti

TÉMA

Šiesta najväčšia ekonomika EÚ sa stáva Čínou Európy.

Alexei Bayer

editor The Globalist

the
Globalist

Je jeden starý vtíp o Rusovi, ktorý cestuje vlakom z Moskvy do Berlína, a Nemcovi, ktorý ide z Berlína do Moskvy. Vlak zastane vo Varšave a obaja si myslia, že dorazili do cieľa. Poľsko bolo počas celej histórie rozkročené medzi Západom a Východom. Málokto si pamätá, že až do konca prvej svetovej vojny bolo rozdelené medzi Rusko, Rakúsko a Nemecko.

Nositel Nobelovej ceny mieru Andrej Sacharov tvrdil, že sovietsky komunizmus a západný kapitalizmus sa nevyhnutne stretnú v jednom bode. Videl, ako sa tieto spoločenské, politické a ekonomické systémy čoraz viac približujú.

Presne to sa deje v Poľsku, no nie tak, ako by sme čakali. Vďačíme za to poľským katolíkom a krajne pravicovej populistkej strane Právo a spravodlivosť, ktorá dosiahla jednoznačné víťazstvo v parlamentných voľbách a pohodlnú väčšinu v Sejme na ďalšie štyri roky.

Jej ideológiou je silácky rímsky katolicizmus. Je to nacionalistická a autoritárska strana. Hrdí sa svojim antikomunizmom, no viaceré jej politiky vychádzajú z dedičstva komunizmu.

Od svojho nástupu k moci v roku 2015 vedie líder PiS Jaroslaw Kaczyński útoky na súdnu moc. Nezávislých sudcov poslal do dôchodku a výrazne posilnil právomoci ministrov pri menovaní sudcov a iniciovaní vyšetrovania. Po protestoch opozície a EÚ musela vláda niektoré z týchto opatrení zrušiť, no Kaczyński sľúbil, že po voľbách sa k nim vráti. Nezávislé médiá, ktoré zohrali kľúčovú úlohu pri odstránení komunizmu, zastrešili presne v štýle komunistickej strany a súčasťou politického života krajiny sa stali prejavy nenávisťi proti politickým oponentom. Po zradných a hanlivých slovách nasledujú skutky. Liberálneho starostu Gdaňska - mesta, kde sa zrodilo hnutie Solidarita - Pawla Adamowicza zavraždili v januári 2019.

Komunistický režim obrala o moc úžasná odvaha občian

”

PiS sa snaží vytvoriť homogénnu a represívnu spoločnosť. V mene Ježiša Krista, nie Karla Marxa.

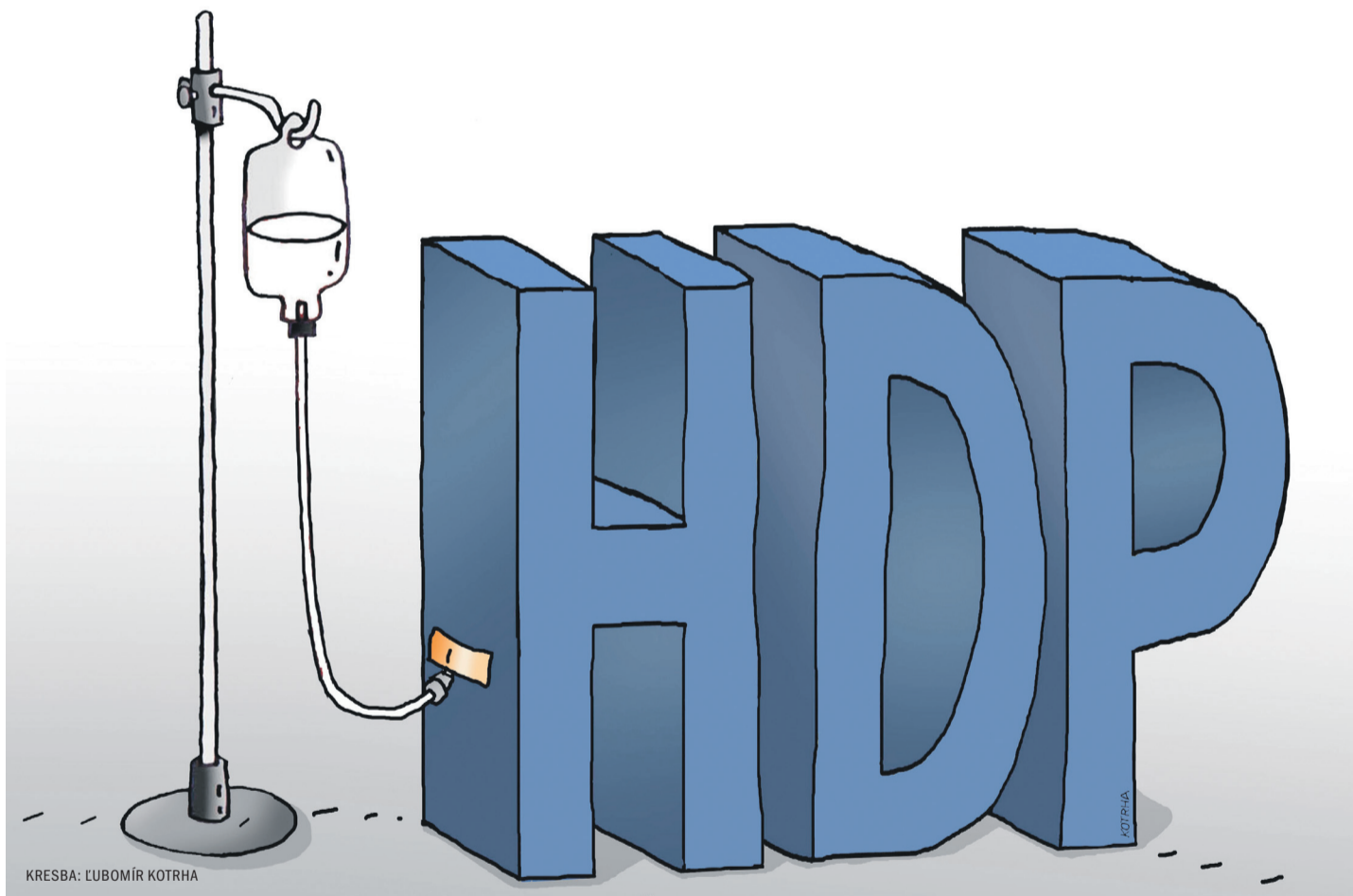
skej spoločnosti. Tá je však dnes terčom otvorených útokov. Feministky, či skôr ženské organizácie sú prenasledované, pretože vraj oslabujú tradičné poľské katolícke hodnoty. Obrana práv žien je zrejme antikatólicka.

PiS sa snaží vytvoriť homogénnu a represívnu spoločnosť, nevelmi odlišnú od Poľskej ľudovej republiky. Ibaže v mene Ježiša Krista, nie Karla Marxa. Spájajú sa v nej metódy komunistickej éry so západnou prosperitou.

Poľsko je úspešným ekonomickým príbehom. Stalo sa Čínou Európy. Od roku 1991 zaznamenalo stabilný rast HDP a recesii sa vyhlo aj počas následkov svetovej finančnej krízy v rokoch 2008 a 2009. Za posledných 30 rokov rástla poľská ekonomika priemerne o štyri percentá ročne a dnes je šiestou najväčšou v EÚ.

Poľská vláda napáda EÚ, no bez podpory Bruselu by sa hospodársky zázrak nestal. Rozpočet EÚ na roky 2014 až 2020 vyčlenil na projekty v Poľsku viac ako 80 miliárd eur. Až 80 percent poľského exportu smeruje do krajín EÚ. Z EÚ zároveň prichádza okolo 70 percent dovozov.

Keď Sacharov tvrdil, že komunizmus a kapitalizmus sa približujú, určite nemal na mysli toto. No takto vyzerať poľská verzia konvergencie.

KRESBA: LUBOMÍR KOTRHA

Analytické pondelky
Zdenko Štefanides
hlavný ekonóm VÚB banky

Politické utorky
Richard Sulík
predseda SaS

Vládne retrostredy
Valtr Komárek
ekonóm a ponovembrový vicepremiér

Biznisové štvrtky
Daniel Kollár
predseda Predstavenstva ČSOB

Neformálne piatky
DENIS SCHVARCZ
športový komentátor portálu TakUčítate

Aj preto na kraji obrany neexistuje náhrada za Petra Pekaríka, nikto nový si miesto uvoľnené Tomášom Hubočanom s istotou nezastal a ani diera vedľa Milana Škriniara, ktorá vznikla po konci Martina Škrteľa, sa nezdá zacelená. Len v útoku futbalový boh požehnal tím gólmi Roberta Boženíka.

Chorvátsko má svojich problémov dosť, v Rijeke si bude musieť poradiť bez skúsenej dvojice obrancov aj bez Ivana Rakitiča. Navyše zápas proti Slovákom je pre favorita posledný a pred ním nemá ešte stopercentnú istotu postupu. Je mrzuté, že Modrič a spol. nevyhrali vo Walese, proti tímu bez motivácie by sa asi hralo ľahšie.

Takto môžu našich Chorvátov podceňovať, len ak precenia vlastnú výhru z Trnavy. V septembri sme

od nich utŕžili facu, ktorá otriasla sebavedomím omladeného tímu aj fanúšikmi národnej jedenástky. Na výsledok 0 : 4 sme nezabudli a nezabudli naň ani futbalisti, hoci im ho údajne tréneri odvtedy nepripomínali. Ani nemuseli.

Na nepríjemnosť hapalovci zareagovali prekvapujúcou výhrou v Budapešti, potom však neporazili doma Wales. A zostala im v rukách nepríjemná prognóza. Bez bodu z Chorvátska na jednom z prvých dvoch potrebných miest neskončíme. Bez výhry z Chorvátska budú musieť pomáhať zaváhania súperov.

Pre postup na unikátne EURO 2020 teda bude potrebný unikátny výkon a výsledok v Rijeke. Ak sa podarí, o zaslúženom postupe nebude pochyb.